

OPINIE

Wees lekker internationaal, maar hou de Nederlandse taal hoog

Om de almaar snellere verengelsing van de Nederlandse taal te keren, is het tijd voor de oprichting van een Academie van de Nederlandse taal.

Pol Koopman 9 mei 2022, 15:15

Leerlingen vwo van het Jacob Roelandslyceum doen eindexamen Nederlands. Beeld Marcel van den Bergh/ de Volkskrant

Wie in Amsterdam op een terras gaat zitten, heeft grote kans zonder omhaal in het Engels te worden bediend. *'What would you like to drink?'*, zo luidt de vraag. Als je vervolgens in het Nederlands antwoordt, word je schaapachtig aangekeken. Die taal, die kent hij niet. Op de werkvloer heeft men het over managers en meetings. Je moet de juiste mindset bezitten en als het even kan in de juiste flow terechtkomen.

De verengelsing, kortom, lijkt niet meer weg te denken uit het Nederlands. Maar is het iets wat ons zomaar overkomt? Nee. Er zijn wel degelijk middelen die we kunnen inzetten om dit proces tegen te gaan. Onze politiek moet zich actief tegen deze almaar snellere verengelsing van de Nederlandse taal keren en overgaan

tot de oprichting, naar Frans voorbeeld, van een Academie van de Nederlandse taal.

Stemmetje

De noodzaak voor het behoud van het Nederlands gaat om veel meer dan slechts een cultuurdetail. De taal die we spreken beperkt zich niet alleen tot de gesprekken die we met elkaar voeren. Het zijn de ideeën die we hebben of de boeken die we lezen. Taal is het stemmetje in ons hoofd.

Oftewel, met het importeren van de Engelse taal, importeren we niet alleen wat hippe leenwoorden en andere anglicismen maar bijvoorbeeld ook Engels-Amerikaanse onderwerpen die zo hier het debat komen bepalen, langzaam ons collectief geheugen insluipend. Veel middelbare scholieren, bijvoorbeeld, geven al aan liever in het Engels te lezen. Het Engels taalgebied is nu eenmaal veel groter, het aanbod dus ook.

Ook zou het in het Engels over veel actuelere thema's gaan. Het Nederlands is volgens hen tegenwoordig toch niet meer relevant. Met die klakkeloze overname van het Engels, laten we die zaken van onszelf – de Nederlandse literatuur, ideeën en stijl – vervolgens verstoffen.

Laat ons bijvoorbeeld de blik richten op de Franse taal. Een taal die misschien juist zo mooi is, omdat de Fransen erop letten om niet te snel het Engels over te nemen. Midden in Parijs zetelt voor dat doel de Académie française. Eén van de oudste instituten van het land, opgericht in 1635. Wie een rol van betekenis speelt voor de Franse taal – schrijvers, journalisten maar ook filosofen, wetenschappers en geestelijken – wordt verkozen om één van de veertig zetels te bezetten. De Académie houdt een vinger aan de pols als het gaat om grammaticagebruik en woordenschat en kijkt, als het om buitenlandse invloeden gaat, naar de equivalenten in de eigen taal. In het weekend rijdt de sportieve Fransman niet, zoals wij, op een mountainbike maar op zijn VTT, een *vélo tout-terrain*. Ook wordt er in Frankrijk niet aan management gedaan maar hebben ze het over *gestion*, beheer.

Ideeën zoals deze worden vaak ten onrechte in dezelfde hoek geplaatst als excessief nationalisme en angst voor het vreemde. Waardering van de eigen taal betekent echter niet automatisch uitsluiting of gedwongen assimilatie. Het is juist een zaak waaraan we allemaal bijdragen, iedereen die Nederlands spreekt, kan meedoen en daaraan iets toevoegen. Taal kun je juist zien als een gelijkmaker, zeker als deze aan iedereen wordt onderwezen en dus duidelijk is omlijnd.

Jaques Brel

Wie je bent en waar je vandaan komt, doet er niet toe. Zoals een reisleader op mijn studententripje naar Mont-Saint-Michel het tijdens de muziekquiz in de bus goed samenvatte: 'Jacques Brel, tsja, die is eigenlijk geen Fransman, maar als we in Frankrijk vinden dat je zulke mooie Franse liedjes kunt zingen, dan ben je er eigenlijk automatisch een.' En op de universiteiten in Parijs mogen alle vakken gerust in het Engels worden gevolgd, mits je er ook Franse taallessen naast volgt. Wees lekker internationaal, wordt er gezegd, maar vergeet niet dat je hier in Frankrijk bent. *Et les français, ils parlent français.*

Daarom roep ik dus op eenzelfde soort instituut in het Nederlandse taalgebied op te richten. Een Academie voor de Nederlandse taal. Een organisatie met werkelijke macht, die ons op de vingers tikt als er onnodig Engels taalgebruik wordt gebezigd. Een instituut waarin we onze meest gevierde schrijvers, kunstenaars en andere denkers kunnen opnemen om juist die taal die zij zo goed beheersen, te kunnen behouden als levend gemeengoed. Zodat we op ons werk gewoon vergaderingen hebben met de baas of de directie en ons op een Amsterdamse terras gewoon wordt gevraagd of we nog wat willen drinken.

Pol Koopman is student Europees recht aan de Universiteit Leiden en de Université Paris Panthéon-Assas.

Lees ook

Verzet tegen Engels op universiteit is misplaatst en onzinnig

Het eerste #BookTok-evenement is een verademing voor jongeren die over boeken willen praten

'Laat de voorstanders van de verengelsing zich maar eens verdedigen'

Vergeet het Nederlands, zet in op Engelse taalvaardigheid

Opinie

NIEUWS

MEER >

■ 08:52 UUR